ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 31.12.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

211

VYHLÁŠKA
Ministerstva dopravy
z 23. decembra 1964
o prepravnom poriadku združenej prepravy kusových zásielok

Ministerstvo dopravy po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovuje podľa § 4 zákona č. 51/1964 Zb. o dráhach a podľa § 7 vládneho nariadenia č. 36/1951 Zb., ktorým sa vykonáva zákon o úprave podnikania v cestnej doprave, na vykonanie príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. a Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb.:

Prvá časť
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1
Rozsah platnosti. Pojem kusovej zásielky

(1) Prepravný poriadok združenej automobilovej a železničnej prepravy kusových zásielok (ďalej len „poriadok“) ustanovuje základné podmienky pre združenú prepravu kusových zásielok vykonávanú spoločne podnikmi Československej štátnej automobilovej dopravy a Československými štátnymi dráhami (ďalej len „dopravca“) podľa jednotných podmienok a sadzieb v systéme územných okrskov (ďalej len „okrsková preprava“).

(2) Zásielku prevzatú podľa podmienok tohto poriadku môže dopravca prepraviť tiež len cestnými alebo železničnými vozidlami.

(3) Ako kusovú zásielku dopravca prijíma na prepravu zásielku, ktorú možno prepraviť jednou jazdou cestného vozidla o nosnosti 5 t a jednotlivé kusy ktorej nepresahujú váhu 3 ton, dĺžku 6,5 m, šírku 2,2 m alebo výšku 1,5 m; zásielku do 10 kg prevezme dopravca len vtedy, ak ju nemožno v obci miesta odoslania podať ako poštový balík. Dopravca prevezme podľa osobitnej dohody ako kusovú zásielku aj predmety, pri ktorých tieto podmienky nie sú splnené. Kusová zásielka sa preberá a vydáva podľa počtu a označenia kusov zapísaných v prepravnom liste pre kusové zásielky.

(4) Dovozné a doplňujúce poplatky, ako aj spôsob ich výpočtu ustanovuje Tarifa pre prepravu kusových zásielok (ďalej len „tarifa“).

(5) Tento poriadok platí aj pre prepravu kusových zásielok, ktorá nadväzuje na medzinárodnú železničnú prepravu alebo po ktorej medzinárodná železničná preprava nasleduje.*)

§ 2
Základné povinnosti dopravcu a prepravcov na zabezpečenie hospodárnosti prepravy

Dopravcovia a prepravcovia sú povinní dbať, aby sa preprava kusových zásielok uskutočňovala plánovite a organizovane pri najhospodárnejšom využití dopravných prostriedkov. Najmä sú povinní vo vzájomnej spolupráci vytvárať podmienky pre urýchlenie a zmechanizovanie nakladacích a vykladacích prác, zabezpečovať neporušenosť tovaru a dodržiavať ustanovené lehoty.

§ 3
Organizácia prepravy

(1) Územné okrsky (ďalej len „okrsky“) vyhlasuje Ministerstvo dopravy. Dopravca zriaďuje v okrskoch výpravne kusových zásielok (ďalej len „VKZ“), zberne kusových zásielok a ohlasovne podaja kusových zásielok.

(2) Dopravca preberá a vydáva kusové zásielky

a) u prepravcov (napr. v podnikoch, závodoch alebo domoch prepravcov),

b) v zberniach kusových zásielok dopravcu,

c) priamo pri cestných vozidlách,

d) na mieste určenom vlečkovou zmluvou, pokiaľ sa prepravcom povolilo nakladanie a vykladanie kusových zásielok na vlečkách,

e) v železničných staniciach, pokiaľ sa o tom dojednala osobitná dohoda.

Druhá časť
PREPRAVNÉ PODMIENKY

§ 4
Veci vylúčené z prepravy alebo preprava ktorých je dovolená za osobitných podmienok

(1) Z prepravy ako kusové zásielky sú vylúčené:

a) predmety, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi alebo opatreniami orgánov štátnej správy vydanými na základe týchto predpisov;

b) nebezpečné veci, preprava ktorých je vylúčená osobitnými predpismi.**)

(2) Nebezpečné veci sú na prepravu ako kusové zásielky pripustené len za osobitných podmienok ustanovených osobitnými predpismi.

(3) Ľahko skaziteľné veci dopravca prijme na prepravu ako kusové zásielky podľa dohody s odosielateľom len vtedy, ak ich možno z miesta odoslania do miesta určenia prepraviť výhradne cestnými vozidlami a ak sú pre ich prepravu splnené podmienky ustanovené osobitnými predpismi, najmä zdravotníckymi a veterinárnymi.

(4) Živé zvieratá dopravca prijme na prepravu ako kusové zásielky podľa dohody s odosielateľom, len ak sú v klietkach, ktoré zodpovedajú podmienkam ustanoveným v tarife, a ak ich možno z miesta odoslania do miesta určenia prepraviť výhradne cestnými vozidlami.

(5) Ak dopravca zistí, že sa na prepravu podala zásielka s vecami z prepravy vylúčenými, zásielku zadrží a s vecami naloží podľa ustanovení právnych predpisov alebo podľa opatrení orgánov štátnej správy. Ak tieto predpisy nemajú takéto ustanovenie a zásielka je ešte v

odosielacej VKZ, vráti ju odosielateľovi. Ak je zásielka už na ceste, vylúči ju z prepravy a upovedomí o tom odosielateľa s uvedením dôvodov vylúčenia z prepravy (§ 18).

(6) Dopravca neprevezme na prepravu kusové zásielky, ktoré sa svojou povahou alebo úpravou nehodia na prepravu vzhľadom na hospodárnosť prepravy, na zariadenia alebo prevádzkové prostriedky dopravcu, alebo zásielky, pri ktorých odosielateľ nesplnil predpísané podmienky.

§ 5
Ohlasovanie podaja kusových zásielok

(1) Odosielateľ je povinný podaj kusových zásielok ohlásiť pred podacím obdobím dopravcovi vo VKZ, zberni kusových zásielok alebo ohlasovni podaja kusových zásielok. Ak odosielateľom je občan, je povinný ohlásiť podaj zásielky len vtedy, ak v jednom dni mieni podať kusovú zásielku alebo viac zásielok v úhrnnej váhe viac ako 500 kg alebo ak požaduje odvoz zásielky (zásielok) z domu. Pri ohláške je odosielateľ povinný odovzdať riadne vyplnené prepravné listy.

(2) Odosielateľ ohlasuje podaj kusových zásielok na budúce podacie obdobie. Ak dopravca po dohode s príslušným ONV nevyhlási inak, rozumie sa podacím obdobím jeden kalendárny týždeň začínajúci sa pondelkom a končiaci nedeľou.

(3) Dopravca je povinný potvrdiť odosielateľovi najneskoršie predposledný deň pred začatím podacieho obdobia, ktoré z ohlásených prepráv vykoná v podacom období, na ktoré sa zásielky ohlásili. Ohlásené prepravy, ktoré nemôže dopravca vykonať v tomto období, môže v ohláške potvrdiť na ďalšie nasledujúce podacie obdobie. Ak tieto prepravy nemôže vykonať ani v tomto období, vyčiarkne ich z ohlášky podaja a prepravné listy k nim vráti odosielateľovi súčasne s potvrdenou ohláškou. Medzi dopravcom a odosielateľom môžu sa dojednať odchýlky od ustanovenia tohto odseku.

(4) Na prepravu nemožno ohlásiť vo dvoch za sebou nasledujúcich podacích obdobiach kusové zásielky určené jednému príjemcovi do toho istého miesta určenia v množstve, ktoré možno prepraviť ako vozňovú zásielku.

(5) Ak odosielateľ odvolá podaj alebo dopravca odvoz ohlásenej a potvrdenej kusovej zásielky alebo jej časti predo dňom určeným na podaj zásielky, zaplatí pokutu vo výške 5 Kčs za každých i začatých 100 kg váhy ohlásenej zásielky, najviac 100 Kčs za zásielku; za odvolanie podaja až v deň určený na podaj, zaplatí odosielateľ pokutu 15 Kčs za každých i začatých 100 kg váhy ohlásenej zásielky, najviac však 300 Kčs za zásielku.

§ 6
Prepravná listina

(1) Kusová zásielka sa prepravuje spolu s „prepravným listom pre kusové zásielky“ (ďalej len „prepravný list“) a musí byť určená len do jedného miesta a len pre jedného príjemcu. Prepravný list musí obsahovať všetky údaje potrebné na dojednanie a vykonanie prepravnej zmluvy. Vzor prepravného listu ustanoví Ministerstvo dopravy v Prepravnom a tarifnom vestníku.

(2) S jedným prepravným listom nie je dovolené podať na prepravu spoločne

a) veci, ktoré sa pre svoje vlastnosti nemôžu bez závady prepravovať pohromade na tom istom cestnom vozidle alebo na tom istom železničnom vozni s iným tovarom, najmä nebezpečný tovar spolu s iným tovarom,

b) drobné predmety, ktoré by sa mohli ľahko stratiť, prípadne poškodiť spolu s inými predmetmi; oddeliteľné súčasti alebo drobné oddeliteľné príslušenstvo treba podať a označiť v prepravnom liste ako osobitný kus;

c) predmety, na prepravu ktorých sa vzťahujú osobitné predpisy alebo opatrenia orgánov štátnej správy (colné, veterinárne a pod.), spolu s tovarom, na ktorý sa také predpisy nevzťahujú.

(3) Prepravný list musí odosielateľ vyplniť čitateľne a zhodne vo všetkých dieloch.

(4) Ten, kto odovzdá dopravcovi prepravný list alebo zásielku, sa považuje za oprávneného konať v mene odosielateľa, najmä meniť alebo doplňovať zápisy v prepravnom liste, a tiež za oprávneného na všetky konania, ktoré sa týkajú podaja zásielky.

(5) K prepravnému listu musí odosielateľ pripojiť listiny podľa colných a iných osobitných predpisov alebo opatrení orgánov štátnej správy. Ak sa takéto listiny nemôžu pripojiť, treba v prepravnom liste presne označiť, kde sú uložené.

(6) Dopravca je oprávnený preskúmať správnosť zápisov v prepravnom liste.

(7) Odosielateľ a dopravca zodpovedajú za správnosť a úplnosť svojich zápisov.

(8) Ak je odosielateľom zásielky socialistická organizácia a neúplné alebo nesprávne uvedenie adresy príjemcu má za následok neprevzatie zásielky na adrese uvedenej v prepravnom liste, je dopravca oprávnený vybrať od odosielateľa pokutu 100 Kčs. Zvýšené výdavky spojené s dodaním takejto zásielky sa uhrádzajú podľa § 12. Ak však dopravca pri podaji zásielky zistí, že adresa príjemcu je neúplná, môže prijatie zásielky odmietnuť; v takomto prípade vyberie pokutu podľa § 11 ods. 2.

§ 7
Obal a stav kusových zásielok

(1) Primerane podľa svojej povahy treba tovar podať v riadnom prepravnom obale (ďalej len „obale“) tak, aby bol chránený za prepravy najmä pred stratou alebo poškodením alebo aby nepoškodil za prepravy prevádzkové prostriedky, dopravné zariadenia alebo spoločne prepravované zásielky, prípadne aby neohrozil bezpečnosť zamestnancov s ním manipulujúcich a chránil ich pred hrubým znečistením.

(2) Za riadny obal sa považuje predovšetkým obal zodpovedajúci príslušným československým štátnym normám pre prepravné obaly (obalové normy ČSN), ako aj obal zodpovedajúci iným technickým normám schváleným Ministerstvom dopravy.

(3) Dopravca nepreskúšava riadnosť alebo dostatočnosť obalu alebo balenia zásielky, alebo či zásielka pre svoju povahu obal vyžaduje. Ak však dopravca pri prevzatí zásielky zistí, že jej obal je nedostatočný alebo poškodený alebo že nebalený tovar obal vyžaduje, a ak odosielateľ žiada jej prepravu a potvrdí v prepravnom liste zistenú závadu, môže dopravca zásielku prevziať. V takomto prípade je odosielateľ povinný zaznačiť v prepravnom liste údaj „preprava na nebezpečenstvo odosielateľa“ a tento záznam podpísať; ak je odosielateľom socialistická organizácia, opatrí taký záznam svojou pečiatkou. Ak dopravca prevezme zásielku bez obalu alebo nedostatočne balenú bez tejto doložky v prepravnom liste, nezbavuje sa tým odosielateľ zodpovednosti za to, že zásielka nemala riadny obal. Dopravca však môže odmietnuť prevziať takéto zásielky na prepravu a vybrať pokutu podľa § 11 ods. 2.

(4) Pri zásielkach obzvlášť cenných, ako aj pri zásielkach, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia pre nebezpečný tovar, nie je záznam o vadách obalu prípustný. Takéto zásielky bez riadneho obalu dopravca na prepravu neprevezme.

(5) Dopravca nie je povinný pri prevzatí zásielky preskúšavať jej stav. Ak odosielateľ podá na prepravu poškodenú zásielku, zodpovedá za škody, ktoré z toho vzniknú.

§ 8
Označovanie kusových zásielok

(1) Odosielateľ je povinný jednotlivé kusy zásielky podávané na prepravu riadne označiť. Označenie sa vykonáva nálepkami, a ak to nie je možné, štítkami alebo visačkami. Označenie musí byť čitateľné, trvanlivé a prehľadné. Ak odosielateľ neoznačí zásielku podľa ustanovenia tohto paragrafu, môže dopravca odmietnuť prevzatie zásielky na prepravu.

(2) Na každom kuse zásielky (debne, balíku, zväzku, prepravnej skrini, palete, nebalenom predmete a pod.) musí odosielateľ uviesť zhodne s údajmi prepravného listu:

a) názov okrsku určenia,

b) presnú adresu príjemcu,

c) označenie písmenami a číslicami,

d) počet kusov, ak sa jedným prepravným listom podáva na prepravu zásielka o niekoľkých kusoch (manipulačných jednotkách),

e) názov odosielacieho okrsku.

(3) Nebezpečné látky a predmety musí odosielateľ opatriť nálepkami podľa osobitných predpisov.

(4) Ak tovar za prepravy pre svoju povahu vyžaduje, aby sa s ním manipulovalo určitým spôsobom alebo aby sa ukladal v určitej polohe, označí odosielateľ každý kus príslušnou manipulačnou alebo výstražnou značkou podľa ČSN.

(5) Manipulačné alebo výstražné značky je dovolené použiť iba v prípadoch odôvodnenej potreby. Na jeden obal je dovolené použiť iba nevyhnutne potrebný počet značiek.

(6) Veľkosť nálepiek, štítkov a visačiek ustanovuje tarifa.

§ 9
Prevzatie zásielok na prepravu; dojednanie prepravnej zmluvy

(1) Prepravná zmluva vzniká prevzatím zásielky na prepravu. Prevzatie zásielky na prepravu potvrdí dopravca odtlačkom dátumovej pečiatky vo všetkých dieloch prepravného listu. Pri zásielke, ktorá sa prevzala na prepravu predo dňom určeným na podaj, a pri zásielke neohlásenej na podaj, opečiatkuje dopravca prepravný list údajom dňa, kedy sa zásielka prevzala (pozri § 15 ods. 2).

(2) Ako doklad o prevzatí zásielky na prepravu vydá dopravca odosielateľovi potvrdený príslušný diel prepravného listu.

§ 10
Zisťovanie váhy zásielok

(1) Odosielateľ je povinný uviesť a zapísať do prepravného listu váhu zásielky; od občanov však dopravca prijme na prepravu zásielky aj bez udania váhy. Váhu týchto zásielok určí dopravca odhadom.

(2) Pri zásielkach podaných s medzinárodným nákladným listom v železničnej stanici, ktorá je oprávnená prijímať zásielky do cudziny, zistí stanica váhu zásielky sama.

(3) Dopravca je oprávnený preskúmať váhu zásielky, ktorú udal odosielateľ alebo ktorá sa určila odhadom. Pri zistenom rozdiele váhy platí ustanovenie § 12 ods. 5 s výnimkou prípadu, keď váhu zásielky určil odhadom sám dopravca podľa odseku 1 (pozri § 12 ods. 6).

§ 11
Podaj a odvoz kusových zásielok od odosielateľa

(1) Dopravca odváža kusové zásielky od odosielateľov alebo ich od nich prijíma nepretržite v čase od 6. do 20. hodiny, a to aj v dňoch pracovného pokoja; ak je odosielateľom socialistická organizácia, je povinná umožniť dopravcovi odvoz kusových zásielok zo svojho podniku alebo závodu v tomto čase. V jednotlivých okrskoch môže dopravca so súhlasom príslušného národného výboru ustanoviť odchylnú úpravu času podávania kusových zásielok pre všetky, prípadne iba pre jednotlivé socialistické organizácie.

(2) Za nesplnenie povinností podľa odseku 1 zaplatí odosielateľ okrem náhrady za prípadnú zbytočnú jazdu vozidla za každých i začatých 100 kg váhy ohlásenej zásielky pokutu 15 Kčs (pozri § 39).

(3) Dopravca zaplatí za nesplnenie povinností podľa odseku 1 pokutu 15 Kčs za každých i začatých 100 kg ohlásenej zásielky, ak neodvezie zásielku ešte v príslušnom podacom období.

(4) Zásielky, pri ktorých dopravca potvrdil, že vykoná ich prepravu (§ 5 ods. 3) a ktoré sa v príslušnom podacom období neprepravili z príčin, ktoré sú na strane dopravcu, je dopravca povinný prepraviť v nasledujúcich podacích obdobiach. Ak odosielateľ netrvá na preprave v nasledujúcom podacom období, je povinný to oznámiť dopravcovi do 12. hodiny prvého dňa najbližšieho nasledujúceho podacieho obdobia.

(5) Ak odosielateľ nežiada odvoz kusovej zásielky z podniku, závodu alebo domu, prijme dopravca zásielku v zberni kusových zásielok v čase určenom výveskou.

(6) Odosielateľ je povinný podať kusovú zásielku naraz. Podaj kusových zásielok po častiach môže sa uskutočniť iba po predchádzajúcej dohode s dopravcom, ktorý súčasne určí lehotu, v ktorej sa musí podaj skončiť. Ak o to odosielateľ požiada, potvrdí dopravca prevzatie takejto časti zásielky na doklade, ktorý vyhotoví odosielateľ.

(7) Kusovú zásielku na cestné vozidlo nakladá spravidla dopravca. Ak zásielka alebo niekoľko zásielok podávaných na prepravu naraz váži viac ako 500 kg alebo ak obsahuje kusy o váhe väčšej ako 60 kg, je odosielateľ, pokiaľ je ním socialistická organizácia, povinný podľa pokynov dopravcu poskytnúť primeranú pomoc vlastnými pracovníkmi a prostriedkami, alebo ak má mechanizačné prostriedky, naložiť zásielku sám. Pritom sa spravuje pokynmi dopravcu. Ak odosielateľ neposkytne požadovanú pomoc, môže dopravca odmietnuť prevzatie zásielky na prepravu a vyberie pokutu podľa odseku 2. Ak to však dopravcovi prevádzkové pomery dovolia, naloží a zabezpečí zásielku sám za poplatky ustanovené tarifou.

(8) Zásielku na osobitne pristavený príves alebo náves je povinný bezpečne naložiť a riadne zaistiť odosielateľ v lehote 1 hodiny, ak sa s dopravcom nedojednalo inak. Ak pristavený príves alebo náves prepravca vykladá a znova nakladá, musí tak urobiť najneskoršie v lehote 2 hodín, pokiaľ sa s dopravcom nedojednalo inak. Ak prepravca nedodrží tieto lehoty, zaplatí poplatok ustanovený tarifou. Ak nenaloží zásielku tak prehľadne, aby sa dal zistiť počet kusov a stav zásielky, je odosielateľ povinný sprevádzať zásielku do miesta jej vykládky z cestného vozidla za účelom preskúšania správneho prevzatia zásielky.

(9) Odosielateľ je povinný umožniť dopravcovi plynulú a rýchlu nakládku kusových zásielok ihneď, najneskoršie do 5 minút po tom, čo mu osádka cestného vozidla ohlásila svoj príchod; inak

zaplatí za každých ďalších začatých 15 minút až do začiatku nakládky poplatok za zdržanie motorového vozidla ustanovený tarifou.

(10) Dopravca však nie je povinný čakať na začiatok nakládky alebo na poskytnutie požadovanej pomoci pri nakládke viac ako 10 minút, ak mu to prevádzkové pomery nedovoľujú alebo ak by takým zdržaním ohrozil zvoz iných zásielok ohlásených na podaj, a to aj vtedy, ak o to požiada odosielateľ. V týchto prípadoch sa postupuje obdobne podľa odseku 2.

(11) Dopravca preberá zásielky od odosielateľa pri cestnom vozidle; odosielateľ je povinný prichystať kusové zásielky na jednom mieste, ku ktorému môže cestné vozidlo zájsť. Ak zásielky nemožno na takomto mieste vopred prichystať, je odosielateľ povinný po príchode vozidla zásielky k nemu premiestniť, a to najneskoršie do 15 minút po začatí nakládky. Odosielateľ musí urobiť také opatrenia, aby nakládka 1 tony netrvala dlhšie ako 10 minút; inak zaplatí poplatok za zdržanie cestného vozidla ustanovený tarifou. Dopravca môže na požiadanie odosielateľa, ak mu to dovolia prevádzkové pomery, premiestniť kusové zásielky k cestnému vozidlu sám, a to za poplatok ustanovený tarifou.

§ 12
Prepravné, prirážky k dovoznému, pokuty a ich platenie

(1) Prepravné (dovozné, doplňujúce poplatky), prirážky k dovoznému, pokuty a prípadne hotové výdavky, ktoré dopravca môže vypočítať pri podaji, je povinný zaplatiť odosielateľ. Platenie prepravného upravujú osobitné predpisy.*)

(2) Zistené rozdiely dovozného, doplňujúce poplatky, prirážky k dovoznému a hotové výdavky, ktoré vzniknú po prevzatí zásielky na prepravu, sa zapíšu do prepravného listu a doručujúci dopravca ich vyberie od príjemcu.

(3) Dopravca musí dovozné, doplňujúce poplatky a hotové výdavky spojené s prepravou zásielky, ako aj prirážky k dovoznému zapísať oddelene a presne označiť vo všetkých dieloch prepravného listu. K prepravnému listu pripojí doklady o hotových výdavkoch.

(4) Ak odosielateľ zapísal do prepravného listu nepresné, nesprávne alebo neúplné údaje (napr. o obsahu alebo vlastnostiach vecí), ktoré mali za následok prijatie na prepravu vecí

a) vylúčených z prepravy,

b) pre prepravu ktorých sú ustanovené podmienky osobitných predpisov bez toho, že by sa tieto podmienky dodržali,

vyberie dopravca za celú prepravnú cestu z miesta odoslania, kde sa zásielka prijala na prepravu až do miesta určenia okrem dovozného ešte prirážku vo výške päťnásobku dovozného za prepravu celej zásielky.

(5) Ak dopravca zistí, že odosielateľ zapísal do prepravného listu nesprávne, nepresné alebo neúplné údaje o obsahu alebo váhe zásielky, ktoré mali alebo mohli mať za následok ukrátenie dopravcu na dovoznom, vyberie za celú prepravnú cestu okrem dovozného za skutočne zistený obsah alebo skutočne zistenú váhu zásielky ešte prirážku vo výške päťnásobku rozdielu medzi dovozným vypočítaným podľa údajov zapísaných odosielateľom v prepravnom liste a dovozným vypočítaným podľa okolností skutočne zistených. Dopravca prirážku za nesprávny údaj váhy nevyberá, ak rozdiel medzi váhou zapísanou odosielateľom v prepravnom liste a váhou zistenou nepresahuje 2 % váhy zapísanej odosielateľom.

(6) Dopravca prirážku za nesprávny údaj váhy nevyberá, ak dopravca urobil v prepravnom liste záznam „váha určená odhadom“ (§ 10 ods. 1); dopravca vyberie od prepravcu len rozdiel medzi dovozným, ktoré sa vybralo, a dovozným, ktoré sa malo vybrať.

(7) Prirážky k dovoznému zapíše dopravca do prepravného listu s uvedením dôvodu.

(8) Prepravné za prepravu zásielky podanej s medzinárodným nákladným listom sa počíta podľa Tarify pre prepravu kusových zásielok. Vypočítané prepravné sa zapíše do medzinárodného nákladného listu.

§ 13
Preprava kusových zásielok v železničných prepravných skriniach

(1) Odosielateľ objednáva prepravné skrine v odosielacej VKZ, a to ohlásením podaja. Dopravca prichystá objednané prepravné skrine, ak mu to dovolia prevádzkové pomery, počet vhodných skríň a ich technický stav.

(2) Prepravné skrine nie je dovolené používať

a) na nebezpečný tovar a veci, pokiaľ to nie je osobitnými predpismi výslovne dovolené,

b) na predmety, ktoré by mohli poškodiť alebo značne znečistiť podlahu a steny prepravnej skrine,

c) v priamej preprave po ceste, pokiaľ sa medzi dopravcom a prepravcom nedohodlo inak.

(3) Ak odosielateľ odriekne prepravnú skriňu alebo ak ju neprevezme po jej dovezení alebo ak ju neprevezme po jej prichystaní vykonanom na žiadosť odosielateľa vo VKZ v lehote 4 hodín alebo ak ju vráti prázdnu, je povinný zaplatiť okrem dovozného poplatky ustanovené tarifou.

(4) Odosielateľ je povinný označiť každú prepravnú skriňu podľa § 8.

(5) Odosielateľ je povinný využiť prepravnú skriňu do jej ložnej váhy alebo jej priestorového obsahu vyznačeného na prepravnej skrini. Ložná váha vyznačená na prepravnej skrini sa smie prekročiť najviac o 5 %. Ak prepravca preťaží prepravnú skriňu nad túto váhu a ak to dopravca zistí, prevzatie zásielky odmietne. Ak sa preťaženie prepravnej skrine zistí po prijatí zásielky na prepravu a ak váha uvedená v prepravnom liste nezodpovedá skutočnosti, vyberie sa okrem rozdielu dovozného a prirážky k dovoznému podľa § 12 za preťaženie prepravnej skrine ešte pokuta 100 Kčs.

(6) Odosielateľ je povinný pripraviť zásielku v prepravnej skrini na odvoz v lehote 2 hodín, pokiaľ sa s dopravcom nedohodlo inak. U prepravcov, ktorí nemajú dvojsmennú alebo nepretržitú prevádzku, sa do tejto lehoty nepočíta čas od 20. do 6. hodiny. Táto lehota sa začína

- odovzdaním prepravnej skrine do podniku, závodu alebo domu odosielateľa,
- za 2 hodiny po doručení zprávy odosielateľovi o prichystaní prepravnej skrine v sklade dopravcu podľa odseku 3.

Ak odosielateľ nepripraví zásielku v prepravnej skrini v tejto lehote na odvoz dopravcom, ktorý sa pre ňu dostavil, alebo ak ju neprichystá na podaj v sklade dopravcu, zaplatí poplatok za zdržanie prepravnej skrine ustanovený tarifou. Poplatok za zdržanie platí až do času najbližšieho spoja vykonaného dopravcom pre príslušný smer alebo do prichystania prepravnej skrine na podaj v sklade dopravcu. Okrem toho sa v takýchto prípadoch postupuje podľa § 11 ods. 2.

(7) Príjemca je povinný zásielku v prepravnej skrini odobrať, vyložiť a prázdnu prepravnú skriňu vrátiť v lehote 2 hodín, pokiaľ sa s dopravcom nedohodlo inak. Ustanovenie odseku 6 platí obdobne.

(8) Prepravca je povinný vrátiť prázdnu prepravnú skriňu vyčistenú a bez zvyškov baliaceho materiálu; ak tak neurobí, zaplatí poplatok za vyčistenie ustanovený tarifou. Ak dopravca pristaví odosielateľovi nevyčistenú prepravnú skriňu, hoci to povaha tovaru vyžaduje, zaplatí dopravca odosielateľovi poplatok za vyčistenie ustanovený tarifou.

(9) Pre prepravu tovaru v prepravných skriniach patriacich prepravcom môžu sa dojednať osobitné podmienky.

§ 14
Dodávanie a výdaj kusových zásielok príjemcovi

(1) Dopravca je oprávnený dodávať kusové zásielky príjemcom nepretržite v čase od 6. do 20. hodiny, a to aj v dňoch pracovného pokoja; ak je príjemcom socialistická organizácia, je povinná umožniť dopravcovi dodanie došlých kusových zásielok v tomto čase. V jednotlivých okrskoch môže dopravca po dohode s príslušným národným výborom ustanoviť odchylnú úpravu času dodávania kusových zásielok pre všetky, prípadne len pre jednotlivé socialistické organizácie. Dopravca je povinný vydať zásielku spolu s prepravným listom príjemcovi zapísanému v prepravnom liste na potvrdenie v príslušnom diele prepravného listu. Príjemca je povinný zásielku prevziať, pokiaľ mu patrí, a to aj v prípade, ak zásielka je neúplná alebo poškodená, ak sa mu vydala zápisnica o chýbajúcom tovare alebo zápisnica o škode spísaná dopravcom.

(2) Ak socialistická organizácia neumožní dopravcovi dodanie kusovej zásielky v čase podľa odseku 1, zaplatí okrem náhrady za prípadnú zbytočnú jazdu vozidla pokutu 15 Kčs za každých i začatých 100 kg váhy zásielky prichystanej na dodanie (pozri § 39).

(3) Ak dopravca nedodá zásielku príjemcovi vo vopred dohodnutom čase, zaplatí mu na jeho žiadosť za každých i začatých 100 kg váhy zásielky pokutu 15 Kčs (pozri § 39).

(4) Príjemca je povinný dopravcovi umožniť, aby mohol neodkladne zájsť cestným vozidlom k miestu vykládky a na tomto mieste zásielku prevziať do 5 minút po tom, čo mu osádka cestného vozidla ohlásila svoj príchod. Ak cestným vozidlom nemožno k tomuto miestu zájsť, je príjemca povinný prevziať zásielku na inom vhodnom mieste; inak zaplatí za každých ďalších i začatých 15 minút až do času začatia s vykládkou poplatok za zdržanie cestného vozidla ustanovený tarifou.

(5) Príjemca je povinný začať s prevzatím zásielok ihneď po príchode cestného vozidla, najneskoršie však do 5 minút po ohlásení osádky o príchode; inak zaplatí poplatok za zdržanie cestného vozidla ustanovený tarifou. Príjemca je povinný odobrať zásielku čo najrýchlejšie. Ak prevzatie 1 tony zásielok trvá dlhšie ako 10 minút, zaplatí príjemca za každých ďalších začatých 15 minút zdržania cestného vozidla poplatok ustanovený tarifou.

(6) Zásielku z cestného vozidla vykladá spravidla dopravca a odovzdáva ju príjemcovi na jednom mieste. Dopravca zásielky pri výdaji netriedi ani neukladá na rôzne miesta. Ak zásielka alebo niekoľko zásielok dodávaných tomu istému príjemcovi naraz váži viac ako 500 kg alebo ak obsahuje jednotlivé kusy o väčšej váhe ako 60 kg a ak je príjemcom socialistická organizácia, je povinná podľa pokynov dopravcu poskytnúť primeranú pomoc vlastnými pracovníkmi a prostriedkami pre rýchle vyloženie zásielky; ak príjemca nesplnil túto povinnosť a ak dopravca vyložil zásielku sám, počíta za to poplatok ustanovený tarifou. Ak príjemca má vhodné mechanizačné prostriedky na mieste vykládky alebo ak má možnosť ich tam premiestniť, je povinný zásielku vyložiť sám. Ak príjemca poskytuje pri vykládke zásielky pomoc alebo ak vykladá zásielku z vozidla sám, spravuje sa pritom pokynmi dopravcu.

(7) Dopravca však nie je povinný čakať na začiatok vykládky alebo na poskytnutie primeranej pomoci dlhšie ako 10 minút, ak mu to prevádzkové pomery nedovoľujú alebo ak by takým zdržaním ohrozil plánovaný zvoz alebo rozvoz iných zásielok. V takýchto prípadoch postupuje podľa odseku 2.

(8) Dopravca môže s príjemcom dohodnúť, že si zásielku z osobitne pristaveného cestného prívesu alebo návesu vyloží príjemca sám; v tom prípade musí tak urobiť v lehote 1 hodiny. Ak po vyložení zásielky príjemca do toho istého prívesu alebo návesu opäť nakladá, musí tak urobiť v

lehote 2 hodín. Medzi dopravcom a prepravcom môžu sa však dohodnúť aj iné lehoty. Ak prepravca nedodrží ustanovené alebo dohodnuté lehoty, zaplatí poplatok ustanovený tarifou.

(9) Ak dopravca nemôže dodať zásielku z dôvodov, ktoré sú na strane príjemcu alebo ak sa dohodlo vydávanie zásielok v sklade dopravcu, je dopravca povinný podať príjemcovi zprávu, kde, prípadne kedy je zásielka prichystaná na odber. Za podanie zprávy počíta dopravca poplatok ustanovený tarifou. Príjemca je povinný odobrať prichystanú zásielku v lehote 24 hodín (odberná lehota). Odberná lehota sa začína uplynutím 24. hodiny dňa, v ktorom dopravca upovedomil príjemcu. Ak sa odberná lehota končí v deň pracovného pokoja, predlžuje sa do rovnakej hodiny najbližšieho pracovného dňa. Pri odbere zásielky zo zberne preukáže príjemca svoju oprávnenosť na odber. Ak príjemca zásielku neodobral v odbernej lehote, zaplatí skladištné ustanovené tarifou.

(10) Dopravca môže zásielku, pri ktorej odosielateľ nevylúčil zápisom v prepravnom liste, prípadne príjemca písomným vyhlásením na VKZ určenia náhradné doručenie, vydať inej socialistickej organizácii alebo osobe v okolí uvedeného miesta vykládky, pokiaľ sú ochotné zásielku prevziať a pokiaľ osoba preberajúca zásielku preukáže svoju totožnosť, a ak ide o zásielku určenú občanovi, zaplatiť tiež prípadné sumy predpísané na platenie príjemcovi (náhradný príjemca). Príjemcovia sú preto povinní zabezpečiť pre umožnenie náhradného doručenia prostredníka na prevzatie zásielky od dopravcu.

(11) Ak príjemca žiada dodať zásielku v tej istej obci určenia na iné miesto, než ktoré je uvedené v prepravnom liste, dopravca jeho žiadosti vyhovie, pokiaľ to prevádzkové pomery dovolia a zásielku netreba preložiť na iné cestné vozidlo. Návrh na túto zmenu miesta vykládky zapíše príjemca na rube prepravného listu. Dopravca za túto prepravu počíta prepravné podľa tarify.

(12) Ak oprávnený orgán štátnej správy alebo súd požiada o vydanie zásielky, je dopravca povinný takejto žiadosti vyhovieť; vydanie zásielky je v takomto prípade postavené na roveň vydaniu zásielky príjemcovi. Ak zásielku (jej časť) bolo treba vydať orgánu štátnej správy alebo súdu, je uvedený orgán alebo súd povinný prevzatie zásielky potvrdiť. Ak orgán štátnej správy alebo súd to nezakáže, dopravca upovedomí o vydaní zásielky odosielateľa.

(13) Prijatím zásielky a prepravného listu sa príjemca zaväzuje, že zaplatí dopravcovi neuhradené sumy zapísané do prepravného listu.

(14) Ak dopravca nemôže vydať so zásielkou prepravný list, vydá príjemcovi so zásielkou „náhradnú prepravnú listinu“. Ak však príjemca hodnoverne preukáže svoje oprávnenie na odber zásielky a ak odovzdá „Vyhlásenie“ podľa vzoru vydaného dopravcom, môže dopravca vydať zásielku príjemcovi bez prepravnej listiny.

(15) O zásielkach došlých s medzinárodným nákladným listom do železničnej stanice podá stanica príjemcovi zprávu o príchode zásielky a vydá mu zásielku podľa predpisov platných pre železničnú prepravu.

§ 15
Dodacie lehoty

(1) Dopravca je povinný prepraviť zásielku do miesta určenia v lehotách, ktoré sú pri vzdialenostiach do 10 tarifných pásem 48 hodín, pri väčších vzdialenostiach za každých ďalších začatých 20 tarifných pásem 24 hodín. Dodacia lehota sa počíta za tarifné pásmo rozhodujúce pre výpočet dovozného. Tarifné pásma ustanovuje tarifa.

(2) Dodacia lehota sa začína uplynutím 24. hodiny dňa, v ktorom sa zásielka prijala na prepravu (§ 9 ods. 1). Ak sa zásielka prijala predo dňom ustanoveným na podaj, začína sa dodacia lehota uplynutím 24. hodiny dňa ustanoveného na podaj; pri zásielke neohlásenej na podaj začína sa dodacia lehota uplynutím 24. hodiny dňa, kedy sa zásielka odoslala (§ 9 ods. 1).

(3) Dodacia lehota sa považuje za dodržanú, ak pred jej uplynutím

a) zásielka bola príjemcovi dodaná alebo sa urobil pokus a jej dodanie alebo príjemca neurobil opatrenie, aby sa zásielky mohli dodať v čase ustanovenom v § 14 a príjemcovi sa podala zpráva o prichystaní zásielky,

b) zásielka bola podľa § 14 ods. 9 prichystaná na odber.

(4) Ak by sa dodacia lehota mala skončiť v deň pracovného pokoja a dopravca v tento deň kusové zásielky podľa § 14 ods. 1 nedodáva, skončí sa až v rovnakú hodinu budúceho pracovného dňa.

(5) Dodacia lehota neplynie po čas zdržania zásielky

a) pre plnenie colných predpisov alebo predpisov a opatrení iných orgánov štátnej správy alebo súdu,

b) pre prepravnú prekážku a prekážku pri dodaní,

c) z príčiny, ktorá je na strane prepravcu,

d) od jej príchodu do VKZ určenia do doby vykonanej najbližšej obsluhy cestným vozidlom ustanovenej výveskou vo VKZ určenia pri zásielkach určených do miest, ktoré sa podľa vývesky neobsluhujú denne, najdlhšie však 72 hodín po uplynutí 24. hodiny dňa, v ktorom zásielka došla do VKZ.

§ 16
Plnenie povinností vyplývajúcich z colných predpisov a predpisov iných orgánov štátnej správy

(1) Za riadne a včasné plnenie colných predpisov a predpisov iných orgánov štátnej správy (ďalej len „právne predpisy“), ktoré sa musia splniť pred podajom zásielky na prepravu, zodpovedá odosielateľ.

(2) Pokiaľ je zásielka na ceste, plní povinnosti ustanovené právnymi predpismi dopravca. Ak konanie na ceste nie je skončené do 24 hodín od príchodu zásielky do miesta konania a ak zdržanie vzniklo z príčin, ktoré sú na strane prepravcu, vyberie dopravca pri prekročení tejto lehoty skladištné podľa tarify.

(3) Odosielateľ je oprávnený označiť v prepravnom liste miesto, v ktorom sa majú právne predpisy splniť. Má právo tiež navrhnúť spôsob konania.

(4) Ak odosielateľ pre plnenie povinností ustanovených právnymi predpismi označí miesto, v ktorom ich nemožno splniť, alebo ak predpíše taký spôsob konania, ktoré sa nemôže uskutočniť, urobí dopravca čo uzná pre oprávneného za najvýhodnejšie a upovedomí ho čo najrýchlejšie o urobených opatreniach. Za zdržanie zásielky z toho vzniknuté počíta dopravca po uplynutí 24. hodín od príchodu zásielky skladištné podľa tarify. Poplatky a hotové výdavky zapíše do prepravnej listiny.

(5) V okrsku určenia je povinný urobiť úkony, ktoré sú uložené právnymi predpismi, sám príjemca. Za tým účelom musí príjemca skôr prijať prepravnú listinu a začať s plnením právnych predpisov v odbernej lehote. Ak príjemca neprijme prepravnú listinu alebo ak nezačne s úkonmi v tejto lehote, je dopravca oprávnený tieto úkony urobiť podľa odseku 3 sám. Odberná lehota podľa § 14 ods. 9 sa nepredlžuje z dôvodov plnenia právnych predpisov.

(6) Ak po vykonanej preprave treba podľa právnych predpisov vozidlo dezinfikovať, vykoná dezinfekciu dopravca za poplatok ustanovený tarifou alebo príjemca na požiadanie dopravcu, ak má na to potrebné zariadenie.

(7) Za výkony plnené dopravcom podľa právnych predpisov vyberá dopravca poplatky ustanovené tarifou.

(8) Dopravca odmietne prijatie zásielky na prepravu, ktorej uzávera, predpísaná podľa právnych predpisov, najmä colných, je poškodená alebo chybná.

(9) Odosielateľ je povinný pripojiť k prepravnej listine (medzinárodnému nákladnému listu) doklady predpísané právnymi predpismi pred podaním zásielky dopravcovi na prepravu a zapísať tieto listiny do prepravného listu. Ak právne predpisy neustanovujú inak, smú sa tieto listiny týkať iba tovaru, ktorý je uvedený v prepravnom liste. Ak sa takéto listiny k prepravnému listu nemôžu pripojiť, pretože sú uložené u dopravcu, na colnici alebo u iného orgánu štátnej správy, treba v prepravnom liste presne označiť, kde sú uložené.

(10) Dopravca nie je povinný skúmať, či sú pripojené listiny správne, presné alebo úplné. Ak však zistí, že listiny chýbajú alebo že majú závady, pre ktoré nemožno právne predpisy splniť, môže dopravca prijatie zásielky na prepravu odmietnuť.

(11) Ak listiny chýbajú, ak sú nesprávne, nepresné alebo neúplné, podá dopravca odosielateľovi, a ak treba aj príjemcovi, zprávu o závade ihneď po jej zistení. Na urovnanie závady sa poskytuje lehota 3 dní. Táto lehota sa začína uplynutím dňa, v ktorom dopravca odoslal výzvu na urovnanie. Po jej uplynutí sa počíta skladištné podľa tarify.

(12) Pokiaľ sa dopravca nezbaví zodpovednosti podľa všeobecných predpisov, zodpovedá za následky straty, nepoužitia alebo nesprávneho použitia právnych listín, ktoré sú zapísané v prepravnej listine a ktoré ju sprevádzajú alebo ktoré mu boli zverené. Náhrada škody, ktorú by mal platiť, nesmie však byť nikdy vyššia ako náhrada, ktorú by bol povinný zaplatiť pri strate tovaru podľa tohto poriadku.

§ 17
Zmeny prepravnej zmluvy

(1) Odosielateľ môže navrhnúť, aby sa zásielka

a) dodala inému príjemcovi v tom istom mieste určenia,

b) dodala tomu istému alebo inému príjemcovi v inom mieste určenia toho istého okrsku,

c) dodala tomu istému alebo inému príjemcovi v inom okrsku,

d) vrátila odosielateľovi do miesta odoslania.

Návrh na zmenu prepravnej zmluvy môže vykonať odosielacia VKZ, kým sa zásielka neodoslala, inak VKZ určenia.

(2) Príjemca môže navrhnúť, aby sa zásielka

a) dodala inému príjemcovi v tom istom mieste určenia,

b) dodala jemu alebo inému príjemcovi v inom mieste určenia toho istého okrsku,

c) dodala jemu alebo inému príjemcovi v inom okrsku.

Návrh na zmenu prepravnej zmluvy môže v uvedených prípadoch vykonať len pôvodná VKZ určenia.

(3) Návrh na zmenu prepravnej zmluvy nesmie mať za následok rozdelenie zásielky.

(4) Ak sa prepravná zmluva mení, počíta sa dovozné oddelene z pôvodného miesta odoslania do pôvodného miesta určenia a oddelene z pôvodného miesta určenia do nového miesta určenia.

(5) Zmeniť prepravnú zmluvu pri jednej zásielke možno len raz.

§ 18
Prepravné prekážky

(1) Ak sa po prijatí kusovej zásielky na prepravu vyskytne prekážka, pre ktorú nemožno s prepravou zásielky začať alebo v preprave pokračovať, vyzve dopravca odosielateľa telegraficky, ďalekopisom alebo preukázateľne telefonicky, aby navrhol ako so zásielkou naložiť.

(2) Dopravca nie je povinný vyzvať odosielateľa na podanie návrhu, ak ide o prepravnú prekážku prechodného rázu nie dlhšiu ako 7 dní.

(3) Odosielateľ je povinný dať akýkoľvek vykonateľný návrh. Ak dá návrh na zmenu prepravnej zmluvy, postupuje sa podľa § 17.

(4) Ak prepravná prekážka pominie pred príchodom odosielateľovho návrhu, odošle dopravca zásielku do miesta určenia bez toho, že by vyčkal návrh a podá o tom odosielateľovi ihneď správu.

(5) Pre návrh odosielateľa sa pri zásielke zadržanej pre prepravnú prekážku, o ktorej dopravca odosielateľa upovedomil, poskytuje trojdenná lehota. Lehota sa začína uplynutím dňa, v ktorom sa správa odosielateľovi odoslala. Po uplynutí tejto lehoty počíta dopravca skladištné ustanovené tarifou.

(6) Ak odosielateľa nemožno o prepravnej prekážke upovedomiť alebo ak od odosielateľa nedošiel návrh v lehote ustanovenej odsekom 5 alebo ak v tejto lehote došiel návrh nevykonateľný, môže dopravca pristúpiť k likvidácii zásielky podľa § 20.

§ 19
Prekážky pri dodaní

(1) Ak príjemca odmietne zásielku prevziať alebo ak príjemcu nemožno vypátrať alebo ak príjemca neodobral zásielku uloženú v sklade dopravcu v lehote ustanovenej v § 14 ods. 9 alebo ak nastane iná prekážka pri dodaní, podá o tom dopravca odosielateľovi správu a vyžiada si jeho návrh; súčasne mu oznámi, že ak nepodá vykonateľný návrh, zásielka sa zlikviduje podľa § 20.

(2) O podaní návrhu odosielateľa a jeho vykonaní platí ustanovenie § 18 ods. 3 obdobne.

(3) Ak prekážka pri dodaní pominie skôr, než dôjde návrh odosielateľa, odovzdá dopravca zásielku príjemcovi. O dodaní zásielky upovedomí odosielateľa.

(4) Ak vykonateľný návrh nedôjde do 10 dní po odoslaní správy o prekážke pri dodaní, dopravca vykoná likvidáciu podľa § 20.

(5) Ak prekážka pri dodaní vznikne po zmene prepravnej zmluvy, ktorú navrhol príjemca zásielky podľa § 17, upovedomí dopravca o prekážke príjemcu, ktorý dal návrh. Ustanovenie § 17 o právach a povinnostiach odosielateľa platí aj pre tohto príjemcu.

§ 20
Likvidácia kusových zásielok

(1) Dopravca vykonáva likvidáciu neodobratej alebo nedoručiteľnej kusovej zásielky buď odovzdaním veci organizácii oprávnenej ju prevziať, alebo predajom, prípadne výnimočne zničením obsahu zásielky za podmienok ustanovených právnymi predpismi. O predaji alebo zničení spíše dopravca zápisnicu.

(2) Zariadenia a predmety podliehajúce likvidácii, avšak upotrebiteľné v cestnej alebo železničnej prevádzke, sa odovzdávajú príslušným útvarom ČSAD alebo ČSD.

(3) Dopravca prikročí k likvidácii zásielky po uplynutí 10 kalendárnych dní odo dňa, v ktorom sa oprávnenému podala zpráva o zamýšľanej likvidácii. Ak ide o zásielky ľahko skaziteľného tovaru alebo o zásielky živých zvierat, je dopravca oprávnený prikročiť k likvidácii podľa povahy a stavu zásielky aj skôr.

(4) Ak by sa uložením zásielky zmenšila nepomerne jej hodnota alebo ak by náhrady a hotové výdavky spojené s uložením zásielky boli neúmerné jej hodnote, môže dopravca uskutočniť predaj aj skôr.

(5) Dopravca upovedomí odosielateľa i príjemcu, ak sú známi, o zamýšľanej likvidácii.

(6) Z výťažku likvidácie sa prednostne uhradia pohľadávky zapísané v prepravnom liste a potom pohľadávky orgánov štátnej správy. Zvyšok vyplatí dopravca
- príjemcovi, ak prijal prepravný list a ak predložil doklad o zaplatení tovaru;
- odosielateľovi v ostatných prípadoch.

Právo na výplatu sumy zaniká po jednom roku; sumy z výťažku likvidácie, ktoré sa do toho času nemohli oprávnenému vyplatiť, odvedú sa do štátneho rozpočtu.

(7) Ak výťažok likvidácie nestačí na úhradu pohľadávok dopravcu, je oprávnený z prepravnej zmluvy povinný uhradiť dopravcovi príslušné sumy.

(8) O vykonanej likvidácii a jej výsledku podá dopravca zprávu odosielateľovi a príjemcovi, pokiaľ sú známi.

§ 21
Kusové zásielky tvorené zo železničných vozňových zásielok

Ustanovenia tohto poriadku platia aj pre prepravu kusových zásielok došlých ako železničná vozňová zásielka do železničnej stanice, v ktorej je VKZ, a určených do miest v jednom okrsku.

§ 22
Odchylné ustanovenia pre prepravu kusových zásielok v okrskovej preprave len cestnými vozidlami

Pre prepravu kusových zásielok prepravovaných v okrskovej preprave len po ceste môže odosielateľ dojednať s podacou VKZ odchýlky prepravných podmienok, a to len pokiaľ ide

a) o rozmery jednotlivých kusov zásielky (§ 1),

b) o podmienky pre prepravu zásielok, ktorých preprava je dovolená za osobitných podmienok (§ 4),

c) o ohlasovanie zásielok na podaj (§ 5),

d) o obal kusových zásielok (§ 7),

e) o označovanie kusových zásielok (§ 8),

f) o zisťovanie váhy zásielok (§ 10),

g) o dodacie lehoty (§ 15).

Tretia časť
ZODPOVEDNOSŤ DOPRAVCU, ODOSIELATEĽOV A PRÍJEMCOV Z PREPRAVNEJ ZMLUVY

§ 23
Všeobecné ustanovenia

Dopravca zodpovedá z prepravnej zmluvy prepravcovi a prepravca zodpovedá z prepravnej zmluvy dopravcovi podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, Hospodárskeho zákonníka a ustanovení tohto poriadku.

§ 24
Zodpovednosť dopravcu za stratu alebo poškodenie zásielky

(1) Dopravca zodpovedá za škody, ktoré vzniknú na prepravovanej zásielke stratou alebo poškodením v čase od prevzatia zásielky na prepravu až do jej vydania.

(2) Dopravca sa svojej zodpovednosti za stratu alebo poškodenie zbaví, ak strata alebo poškodenie boli spôsobené

a) okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť,

b) odosielateľom alebo príjemcom,

c) vadnosťou zásielky,

d) vadnosťou obalov alebo balenia,

e) zvláštnou povahou zásielky.

(3) Dôkaz o tom, že strata alebo poškodenie vznikli z príčin uvedených v odseku 2 písm. a), b), c), patrí dopravcovi. Ak podľa okolností prípadu mohla vzniknúť strata alebo poškodenie z príčin uvedených v odseku 2 písm. d) a e), má sa za to, že z nich škoda vznikla. Oprávnený má však právo dokázať, že škoda nevznikla celkom alebo sčasti z týchto príčin.

(4) Ak zásielka došla v nepoškodenej prepravnej skrini s neporušenými plombami alebo zámkami odosielateľa alebo v nepoškodenom obale, musí oprávnený, ak sa dožaduje náhrady za stratu, dokázať, že ku strate došlo počas prepravy.

(5) Údaj o váhe v prepravnom liste je dôkazom proti dopravcovi len vtedy, ak dopravca váhu zistil pri podaji a vyznačil v prepravnom liste.

(6) Pri tovare, ktorý pre svoje prirodzené vlastnosti stráca počas prepravy na váhe, zodpovedá dopravca len za časť straty, ktorá presahuje

a) 2 % váhy tekutého tovaru alebo podaného na prepravu vo vlhkom stave, ako aj tohto tovaru: spracované kože (usne) a surové kože, soľ, tabak, glejovka a čerstvá zelenina;

b) 1,5 % váhy tohto tovaru: palivové drevo a surové drevo, stavebné hmoty nerastného pôvodu, keramické hmoty, íl, lupky, solené a sušené ryby, tuky, drevené uhlie;

c) 1 % váhy tohto tovaru: hnojivo, chmeľ, koreniny, stromová kôra, mrazené mäso, mydlo, tuhé nerastné palivá, nepraná srsť, nepraná vlna;

d) 0,5 % pri ostatnom tovare, ktorý podlieha takisto strate na váhe počas prepravy.

(7) Ustanovenie odseku 6 sa nevzťahuje na tovar prepravovaný v nepriedyšnom obale (zaletovanom alebo zaliatom voskom, smolou a pod.).

§ 25
Domnienka o strate zásielky

(1) Oprávnený môže považovať kusovú zásielku za stratenú a žiadať náhradu za stratu, ak sa mu nedodala alebo neprichystala na výdaj do 30 dní po uplynutí dodacej lehoty. Ak zásielka obsahuje ľahko skaziteľný tovar, skracuje sa lehota na 5 dní.

(2) Ak sa zásielka našla po vyplatení náhrady, dopravca ju ponúkne oprávnenému. Oprávnený má právo požiadať dopravcu, aby sa mu zásielka dodala do pôvodného miesta určenia do domu (závodu) alebo prichystala na odber v zberni. Dopravca jeho žiadosti vyhovie, ak oprávnený vráti náhradu, ktorá sa mu vyplatila. Ak odpoveď oprávneného nedôjde do 10 dní po odoslaní ponuky alebo ak oprávnený odmietne nájdenú kusovú zásielku prevziať, dopravca vykoná likvidáciu podľa § 20.

§ 26
Výška náhrady za stratu

(1) Ak dopravca podľa ustanovení tohto poriadku je povinný nahradiť úplnú alebo čiastočnú stratu, vyplatí oprávnenému bez náhrady ďalšej škody sumu vypočítanú spravidla podľa faktúry dodávateľa. Ak vo faktúre nie je uvedená daň z obratu, hoci sa dodávka uskutočnila s daňou z obratu, pripočíta sa k cene uvedenej vo faktúre daň z obratu a dátum jej odvodu. K tejto cene sa pripočítava, pokiaľ už v nej nie je obsiahnutá,

a) cena obalu podľa cien určených na základe cenových predpisov v príslušných cenníkoch po príslušnej zrážke za opotrebenie obalu,

b) suma vedľajších výdavkov zaplatených v súvislosti s podajom kusovej zásielky.

(2) Okrem náhrady za úplnú alebo čiastočnú stratu uhrádza dopravca sumy, ktoré sa mu zaplatili za prepravu, a to úmerne k stratenej časti zásielky, pokiaľ tieto sumy nie sú už obsiahnuté v cene tovaru.

(3) Ak skutočnú cenu nemožno určiť podľa faktúry dodávateľa ani podľa určených cien a ak sa o jej výške nedosiahla ani dohoda, určí sa cena pre vypočítanie výšky náhrady znaleckým odhadom. Oprávnený uhrádza náklad znaleckého odhadu, ak odhadnutá cena je nižšia ako cena požadovaná.

§ 27
Výška náhrady za poškodenie zásielky

(1) Pri poškodení kusovej zásielky je dopravca povinný zaplatiť oprávnenému sumu, o ktorú sa zmenšila cena tovaru zistená podľa § 26.

(2) Pri predmetoch, ktoré možno opraviť, určuje sa suma, o ktorú sa zmenšila cena predmetu, spravidla faktúrou za opravu alebo znaleckým odhadom. Ak predmety nemožno opraviť v mieste určenia, nahradí dopravca oprávnenému tiež prepravné zaplatené za prepravu do najbližšieho miesta, kde sa mohla oprava vykonať a späť. Ďalej nahradí dopravca oprávnenému prípadné nevyhnutné výdavky za triedenie a úpravu poškodeného tovaru. Náhrada škody sa poskytuje len do výšky sumy náhrady za stratu poškodeného predmetu.

§ 28
Zodpovednosť za prekročenie dodacej lehoty

(1) Za prekročenie dodacej lehoty je dopravca povinný zaplatiť príjemcovi na jeho žiadosť pokutu vo výške jednej desatiny dovozného za každých i začatých 24 hodín, o ktoré sa dodacia lehota prekročila, najviac však polovicu dovozného.

(2) Ak príjemca utrpel prekročením dodacej lehoty škodu, vyplatí mu dopravca na jeho žiadosť náhradu škody, najviac však sumu zaplateného dovozného.

(3) Príjemca nemá právo na pokutu za prekročenie dodacej lehoty alebo náhradu škody podľa odsekov 1 a 2, ak sa oprávnenému priznala náhrada za stratu celej zásielky.

(4) Ak je dopravca povinný nahradiť stratu kusovej zásielky a ak došlo súčasne k prekročeniu dodacej lehoty, vyplatí príjemcovi pokutu alebo náhradu škody podľa odsekov 1 a 2 za nestratenú časť. Náhrada za stratu spolu s pokutou alebo náhradou za prekročenie dodacej lehoty sa poskytne len do výšky, ktorá by oprávnenému patrila za stratu celej zásielky.

(5) Dopravca nezodpovedá za prekročenie dodacej lehoty, ak prekročenie spôsobili okolnosti, ktoré nemohol odvrátiť.

§ 29
Zodpovednosť odosielateľa a príjemcu z prepravnej zmluvy

Dopravcovi zodpovedá z prepravnej zmluvy

a) odosielateľ, kým príjemca neprevzal zásielku alebo prepravný list;

b) príjemca, len čo prijal zásielku alebo prepravný list;

c) pôvodný príjemca, ak zmenil prepravnú zmluvu, až do prijatia zásielky alebo prepravného listu novým príjemcom.

Štvrtá časť
ZÁPISNICE, REKLAMÁCIE, ŽALOBY A ARBITRÁŽNE ŽIADOSTI

§ 30
Zápisnice

(1) Okolnosti, ktoré môžu zakladať majetkovú zodpovednosť dopravcu a prepravcov, zisťujú sa spravidla zápisnicou, ktorá je podkladom pre uplatnenie práv. Zápisnicu spisuje dopravca podľa skutočností, ktoré zistil.

(2) Ak dopravca zistí stratu alebo poškodenie alebo okolnosti tomu nasvedčujúce alebo ak to zistí pri odbere príjemca, je dopravca povinný zistiť stav zásielky a spísať zápisnicu.

(3) Zápisnicu potvrdia svojím podpisom príjemca i osoby, ktoré sa zúčastnili na jej spísaní. Ak príjemca s obsahom zápisnice nesúhlasí, je povinný v nej uviesť, s ktorým údajom nesúhlasí a z akého dôvodu.

(4) Ak príjemca pri odbere zásielky zistí zjavnú porušenosť alebo neúplnosť zásielky alebo okolnosti tomu nasvedčujúce, je povinný požiadať dopravcu najneskoršie pri odbere zásielky o zistenie jej stavu a prípadne o spísanie zápisnice. Príjemca je v takomto prípade oprávnený odmietnuť odber zásielky, kým dopravca nevyhovie jeho žiadosti; ak dopravca nemôže zistiť presný stav zásielky a spísať príslušnú zápisnicu ihneď pri jej výdaji, spíše zamestnanec dopravcu vydávajúci takúto zásielku o závade hlásenku, ktorej priepis vydá príjemcovi. Stav zásielky zistí a príslušnú zápisnicu spíše dopravca dodatočne. V takomto prípade je príjemca povinný ponechať

zásielku v nezmenenom stave až do príchodu zamestnanca dopravcu oprávneného na spísanie zápisnice.

(5) Dopravca vydá prepravcovi zadarmo priepis zápisnice. Priepis zápisnice na stratu celej zásielky vydá dopravca príjemcovi na jeho žiadosť po 30. dňoch po uplynutí dodacej lehoty a pri tovare ľahko skaziteľnom po 5. dňoch po uplynutí dodacej lehoty.

§ 31
Oprávnenie na reklamácie u dopravcu

Všetky práva, ktoré má prepravca voči dopravcovi podľa tohto poriadku, možno uplatniť reklamáciou u dopravcu; s reklamáciou je prepravca povinný predložiť príslušný diel prepravného listu a doklady podľa § 33.

§ 32
Obmedzenie práv pri reklamáciách

Socialistické organizácie nemôžu uplatňovať svoje právo voči dopravcovi a dopravca nemôže uplatňovať svoje právo voči socialistickej organizácii, ak v jednotlivých prípadoch ide o sumu neprevyšujúcu 10 Kčs. Toto obmedzenie neplatí, ak sa prípady odôvodnených reklamácií sústavne opakujú.

§ 33
Príslušnosť miesta na podávanie reklamácií. Náležitosti a vybavovanie reklamácií

(1) Právo z prepravy kusových zásielok musí socialistická organizácia uplatniť písomnou reklamáciou; ak uplatňuje občan právo ústnou reklamáciou, vyhotoví o nej dopravca zápisnicu. Právo treba uplatniť

a) v prípade preplatku prepravného vo VKZ, v ktorej sa príslušná suma platila,

b) v ostatných prípadoch vo VKZ príslušnej pre miesto určenia.

Ak reklamáciu VKZ nevybaví sama, upovedomí oprávneného o tom, ktorý útvar dopravcu reklamáciu vybaví.

(2) Ak sa reklamácia uplatní na neprísľušnom mieste, postúpi ju toto miesto ihneď príslušnému miestu, pričom sa oprávnenému lehota na jej podanie zachováva; o postúpení reklamácie upovedomí oprávneného.

(3) V reklamácii musí oprávnený vymedziť svoje požiadavky a stručne ich odôvodniť; ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce oprávnenosť reklamácie.

(4) Ak sa k reklamácii nepripoja určené doklady, dopravca vyzve ihneď oprávneného na predloženie chýbajúcich dokladov a určí mu primeranú lehotu, nie však kratšiu ako 8 dní. Ak sa tieto doklady odošlú, prípadne predložia v určenej lehote, platí že sa reklamácia riadne podala.

§ 34
Lehoty na uplatňovanie práv prepravcu reklamáciou. Zánik práva

(1) Práva z prepravnej zmluvy je oprávnený povinný uplatniť reklamáciou u dopravcu bez zbytočného odkladu, najneskoršie však do 6 mesiacov, a to

a) ak je oprávneným občan, odo dňa vydania zásielky príjemcovi (§ 14), alebo ak zásielka nebola vydaná, odo dňa vzniku prepravnej zmluvy (§ 9),

b) ak je oprávneným socialistická organizácia, odo dňa vzniku prepravnej zmluvy (§ 9).

Ak sa právo neuplatní reklamáciou v uvedených lehotách, zaniká.

(2) Iné práva z prepravy, okrem práva na náhradu škody z prepravnej zmluvy (napr. na vrátenie pokuty za nesplnenie podaja kusovej zásielky prihlásenej na podaj, za neumožnenie podaja alebo dodania kusovej zásielky v čase určenom § 11 a 14, pokuty za nesprávny údaj adresy príjemcu v prepravnom liste ustanovené § 6 ods. 8) uplatní bez zbytočného odkladu

a) občan podľa ustanovení Občianskeho zákonníka,

b) socialistická organizácia reklamáciou u dopravcu, najneskoršie do 6 mesiacov od vzniku príslušného práva; ak ho neuplatní v uvedenej lehote, právo zaniká.

§ 35
Lehoty na vybavenie reklamácie dopravcom. Uplatnenie práva návrhom na súde a arbitrážnou žiadosťou

(1) Dopravca je povinný vybaviť podanú reklamáciu a upovedomiť oprávneného o uznaní alebo zamietnutí jeho požiadavky čo najskôr, najneskoršie však do 3 mesiacov odo dňa odoslania reklamácie poštou, prípadne odo dňa osobného doručenia reklamácie. Táto lehota sa začína dňom nasledujúcim po dni, v ktorom reklamácia bola podaná na poštu, prípadne po dni, v ktorom bola osobne predložená.

(2) Práva, o ktorých rozhoduje súd alebo hospodárska arbitráž, môžu sa uplatniť na súde alebo na hospodárskej arbitráži proti príslušnej dráhe, alebo proti príslušnému národnému podniku ČSAD, a to podľa toho, ktorá z uvedených organizácií reklamáciu vybavila. Ak oprávnenému nedôjde vybavenie reklamácie v ustanovenej lehote, môžu sa tieto práva uplatniť podľa jeho voľby proti jednej z uvedených organizácií s výnimkou prípadu, keď prepravu vykonávala iba jedna z uvedených organizácií.

§ 36
Lehoty na uplatnenie nárokov dopravcu. Zánik práv

Pre uplatnenie a zánik práva dopravcu voči prepravcom platia ustanovenia Občianskeho zákonníka a Hospodárskeho zákonníka.

Piata časť
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 37
Preplatky a nedoplatky

Dopravca a prepravcovia sú povinní zaplatiť nedoplatky a vrátiť preplatky, pokiaľ ich zistia, do 15 dní po ich zistení bez toho, že by vyčkávali reklamáciu alebo výzvu na zaplatenie, prípadne do 15 dní odo dňa, keď dostali výzvu na zaplatenie alebo vrátenie.

§ 38
Zákaz prepravy

Ak Ministerstvo dopravy vyhlásilo, najmä pri živelných pohromách alebo pri prerušení premávky na prepravnej ceste alebo z dôvodov opatrení orgánov štátnej správy zákaz prepravy všetkých alebo niektorých kusových zásielok pre všetky alebo určité smery alebo pre určité miesta, je dopravca povinný upozorniť na to vhodným spôsobom prepravcov, predovšetkým výveskami vo VKZ.

§ 39
Výnimky z povinnosti platenia pokút

(1) Prepravca neplatí pokuty ustanovené v § 11 ods. 2 a § 14 ods. 2, ak sa podaj alebo dodanie zásielky neuskutočnili

a) pre nehodu na závode znemožňujúcu podanie alebo dodanie zásielky,

b) pre požiar alebo povodeň,

c) pre zákaz prepravy.

(2) Dopravca neplatí pokuty ustanovené v § 11 ods. 3 a § 14 ods. 3, ak sa zásielky ohlásené na podaj nemohli odviezť alebo sa nemohli dodať

a) pre nehodu na dopravných zariadeniach znemožňujúcich odvoz alebo dodanie kusových zásielok,

b) pre požiar, povodeň, snehové záveje, nezjazdnosť ciest a mimoriadne mrazy,

c) pre zákaz prepravy.

§ 40
Záverečné ustanovenia

(1) Zrušuje sa vyhláška č. 266/1956 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydáva prepravný poriadok pre železničnú a automobilovú prepravu kusových zásielok v znení vyhlášky č. 26/1963 Zb.

(2) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1965.

Minister:

Indra v. r.

*) Ustanovenia o preprave dovozných a vývozných kusových zásielok sú uvedené v § 10 ods. 2, § 12 ods. 8, § 14 ods. 14 a § 16.

**) Za osobitný predpis platia t. č. Osobitné podmienky pre prepravu nebezpečného tovaru (PNT) vydané ako príloha 1 k Železničnému prepravnému poriadku.

*) Smernice ŠBČS č. 136/1955 Ú. l. (Ú. v.) o platení prepravného hospodárskymi a rozpočtovými organizáciami dopravným organizáciám výberkami prepravného a o poskytovaní zúčtovacích úverov na prepravné a smernice ŠBČS č. 170/1956 Ú. l. (Ú. v.) o platobnom a zúčtovacom styku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.